

Kunstenaars van het Frank Mohr Instituut

Het Frank Mohr Instituut werd in 1999 opgericht. Inmiddels zijn er al vele studenten afgestudeerd. Vier alumni laten hun werk zien en lichten het toe. De interdisciplinaire insteek van de opleiding is terug te vinden in hun experimentele werk.
Petri Leijdekkers

In de jaren '90 veranderde het Nederlandse beeldende kunstonderwijs van een ongedeelde opleiding van vijf jaar, in een opgedeelde opleiding van vier plus twee jaar (bachelor- en masterniveau). In Groningen werd de nieuwe voortgezette opleiding van twee jaar ondergebracht in het Frank Mohr Instituut, het instituut voor voortgezet hoger kunstonderwijs, onderzoek en nieuwe media van de Hanzehogeschool Groningen, dat in 1999 werd opgericht. In totaal studeren per jaar circa veertig studenten aan het instituut, waarvan ongeveer de helft afkomstig is uit het buitenland.

Samenhang

De opleidingen van het FMI onderscheiden zich van de andere voortgezette opleidingen door hun disciplines: schilderkunst, mediakunst en theatervormgeving. Deze gebieden zijn uitdagend en hebben een mooie samenhang. Door haar hele geschiedenis heen kent de schilderkunst het avontuur van de verrijking door experimentele uitstapjes naar andere disciplines en

door de fundamentele bevraging van zichzelf. De digitale media en hun flexibele toepassingsmogelijkheden hebben inmiddels volkomen nieuwe schakels gelegd tussen de diverse vormen van kunst, tussen kunst en gebruiker, kunst en wetenschap, en kunst en andere velden in de maatschappij. Het theater is sinds lang bij uitstek de plaats van onderzoek naar de ideale samenhang tussen literatuur, beeldende kunst, muziek, dans en samenleving, een eigenschap die nu nieuwe mogelijkheden vindt door de computer-media. Deze samenhang maakt het Frank Mohr Instituut tot een ideale plaats om na de bachelor in de kunsten verder te studeren

Theorie

Een belangrijk kenmerk van het Frank Mohr Instituut is bovendien het theorieprogramma van de opleidingen. Dat programma, dat in samenwerking met de Rijksuniversiteit Groningen (RuG) tot stand komt, is intens en staat centraal in de vorming van het artistiek systeem van de toekomstige kunstenaar en

vormgever. Aan de universiteit worden colleges gevolgd die in overleg met de student zorgvuldig en op maat zijn uitgezocht. Ook zijn er gezamenlijke colleges die door docenten van RuG en FMI worden gegeven, met werkcolleges waarin studenten van universiteit en instituut samenwerken in de bestudering en presentatie van een onderwerp. Vaak zijn deze onderwerpen interdisciplinair, kunsttheoretisch of filosofisch van aard.

In het werk van de kunstenaars die aan het FMI studeerden, vind je de weerspiegeling van dit verband. In een wederkerig proces van experiment en theoretische reflectie geven ze vorm aan hun werk en het gebied waarin ze afstudeerden.

De vier kunstenaars die voor dit verhaal zijn uitgekozen, zijn allen experimenteel en conceptueel. In hun werk gebruiken zij hun materiaal bewust en afgewogen, om aan hun idee optimale vorm te geven.

Barbara Wijnveld

Behaalde haar bachelor beeldende kunst aan de Hogeschool voor de Kunsten in Arnhem (ArtEZ) en studeerde in 1998 af aan de Afdeling MFA Schilderkunst van het Frank Mohr Instituut. Hierna vervolgde ze haar studie gedurende twee jaar aan de Ateliers in Amsterdam. In 2004 won ze de koninklijke prijs voor de schilderkunst.

De schilderijen van Barbara Wijnveld zijn een niet aflatende stroom van beelden. Eerst waren het symmetrische gestalten, toen grote hoofden en hoofden met twee paar ogen. Nu zijn het coulissen, waarin lichaam en landschap worden geabstraheerd tot een beeld van eeuwigdurende schoonheid. Op haar examen in 1998 goot ze dezelfde kunstthars die ze op haar schilderijen bracht over de vloer van de expositieruimte, maakte daar een tekening op en tilde deze op. Zo bracht ze haar tweedimensionale werk in een ruimtelijke staat: een grote tatoeage waaronder je kon schuilen.

Beeld en werkelijkheid zijn in voortdurende beweging, draaien als het ware om elkaar heen. Over haar concepten zegt ze: 'Niets is statisch, het beeld in de gedachte verschilt van dat in de werkelijkheid, het verandert, is veranderlijk. Zelfs als het beeld vaststaat, dus objectief en onveranderlijk lijkt, kan de geest het kleuren. In mijn werk wordt de figuratie in de primaire kleuren opgebouwd met abstracte vormen. Zo ontleed ik het beeld, door het tegelijkertijd in kleurvlakken op te bouwen.'

Ze werkt met rode, gele en blauwe acrylverf. Deze brengt ze in uiterst verdunde staat over op het witte vlak waarop met potlood een tekening is aangebracht, laag over laag, kleur over kleur, als de kleurfilters in de drukgangen van

een kleurendruk van heel veel gangen.

'Het materiaal en de hantering ervan is in mijn werk van groot belang. Door het materiaal versterk ik mijn idee. Immers door dat materiaal verbeeld ik mijn idee. Ik schilder zoals ik denk, zoals mijn gedachten zich ontwikkelen: de verflagen zijn zowel gedachtengangen als drukgangen. Het oppervlak van mijn schilderij blijft, hoe zwaar, donker en veelvuldig de kleurlagen ook zijn, altijd een transparantie houden doordat mijn techniek als het ware het licht van de drager, het oorspronkelijke witte doek, door laat schijnen. Ten slotte sluit ik af met een laag transparante lak of vernis en strooi daar soms glitter in.'

Barbara Wijnveld, *NoDelay (flight 247#1)* (2006), 150 x 200 cm, potlood, acrylverf, glitter en vernis op linnen. Courtesy Kunstruimte Wagemans, Beetsterzwaag.